

Jaarverslag

Vrij CLB Waas & Dender

2020-2021

INHOUD

Algemeen	3
Wie kwam er in contact met VCLB Waas & Dender?.....	3
VRAAGGESTUURDE BEGELEIDING: Met welke vragen komen leerlingen naar ons CLB?	5
DOMEIN onderwijsloopbaanbegeleiding	6
LEERPLichtbegeleiding:	6
Aantal leerlingen Buitengezet Op School – evolutie	7
A-document	7
collectieve informatiemomenten – overgang LO-SO	8
Domein preventieve gezondheidszorg	9
Preventieve gezondheidszorg:	9
Lengte en gewicht	9
Visus	9
Gehoor: lawaaischade	10
Audiometrie: opvolging van het gehoor	10
Vaccinaties	10
DOMEIN Psychosociaal functioneren.....	11
Verontrusting en verwaarlozing/mishandeling.....	11
Welbevinden bij kinderen en jongeren: emotionele ontwikkeling.....	12
Domein leren en studeren	13
Erkenning stoornis/handicap	13
Wat doet het CLB met een zorgvraag?	14
CLB en het M-decreet	15
Verslagen.....	15
Gemotiveerde verslagen	17

ALGEMEEN

De meerderheid van de cijfers waarnaar verwezen wordt in het jaarverslag, werden gegenereerd uit het elektronisch leerlingendossier dat door alle CLB's gebruikt wordt (Lars). We vergelijken met de cijfers uit het jaarverslag van de CLB-sector: "De CLB's in cijfers schooljaar 2020-2021".

WIE KWAM ER IN CONTACT MET VCLB WAAS & DENDER?

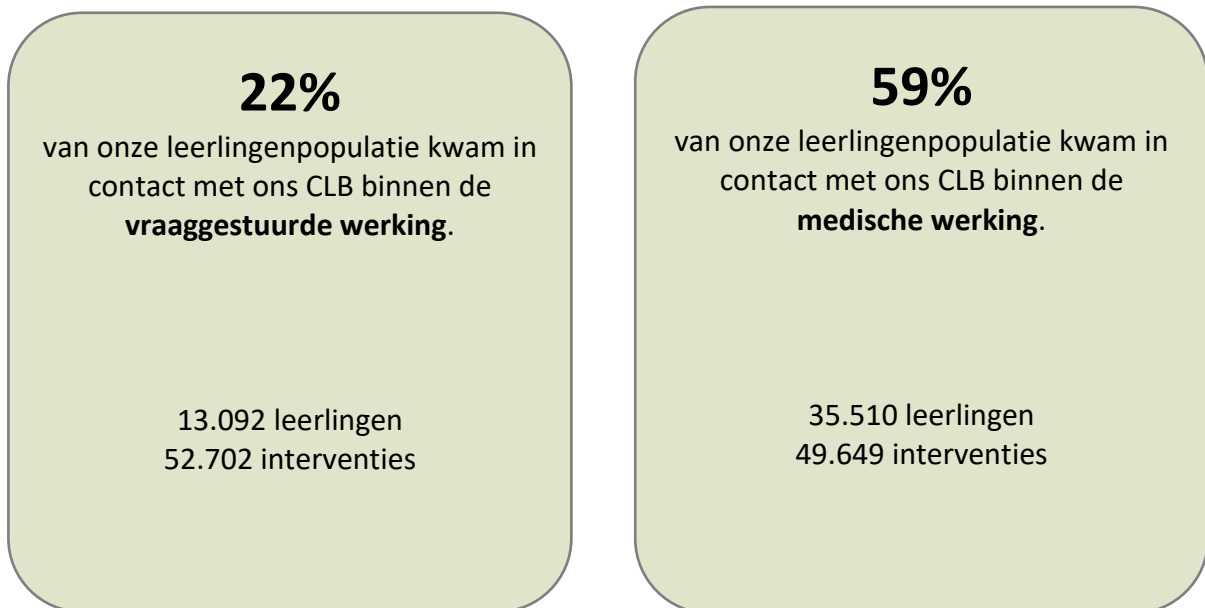

Binnen VCLB Waas & Dender was er in het schooljaar 2020-2021 contact met **40.462** leerlingen, wat neerkomt op **67%** van onze populatie. Dit is een grote stijging (+ 15%) t.o.v. het vorige schooljaar. Uiteraard dienen we bij de cijfers van schooljaar 2019-2020 rekening te houden met de lockdown vanaf maart 2020. We stellen vast dat wij als CLB contact hebben met meer dan de helft van onze leerlingenpopulatie.

Uit het netoverstijgend jaarverslag van de CLB-sector (2020-2021) blijkt dat over alle CLB's heen er **64%** van de leerlingenpopulatie in contact komt met het CLB.

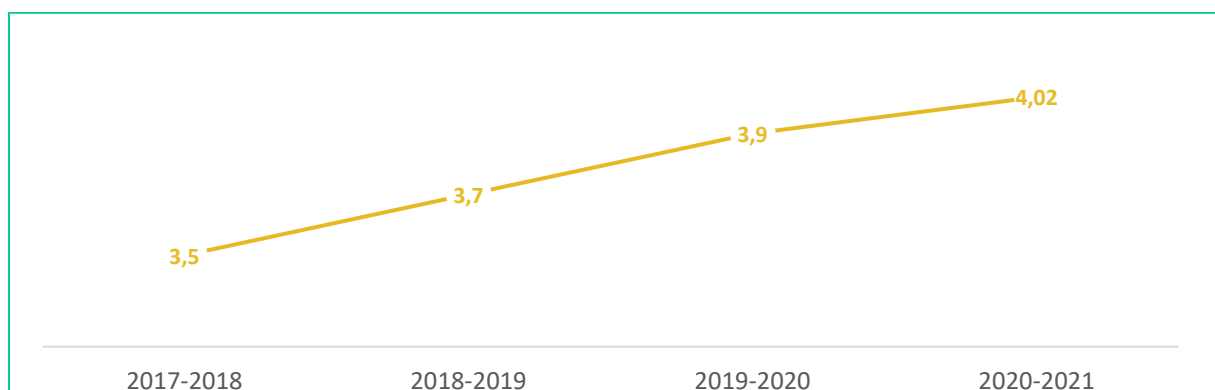
Een leerling kan tijdens hetzelfde schooljaar zowel voor een vraaggestuurde activiteit (bijvoorbeeld wanneer het rekenen moeilijk gaat) als voor een medische activiteit (bv. een medisch consult) in contact komen met het CLB. De som van het totaal aantal leerlingen blijft echter altijd uniek, wat betekent dat deze leerling slechts eenmaal wordt meegeteld.

De medische werking bevat de systematische contactmomenten en de profylaxie van besmettelijke ziekten.

Bijna 59% van onze leerlingenpopulatie kwam via onze medische werking in contact met ons CLB. Uit het jaarverslag van de CLB's blijkt dat er, over alle CLB's heen, 55,53% van de leerlingenpopulatie in contact kwam met het CLB.

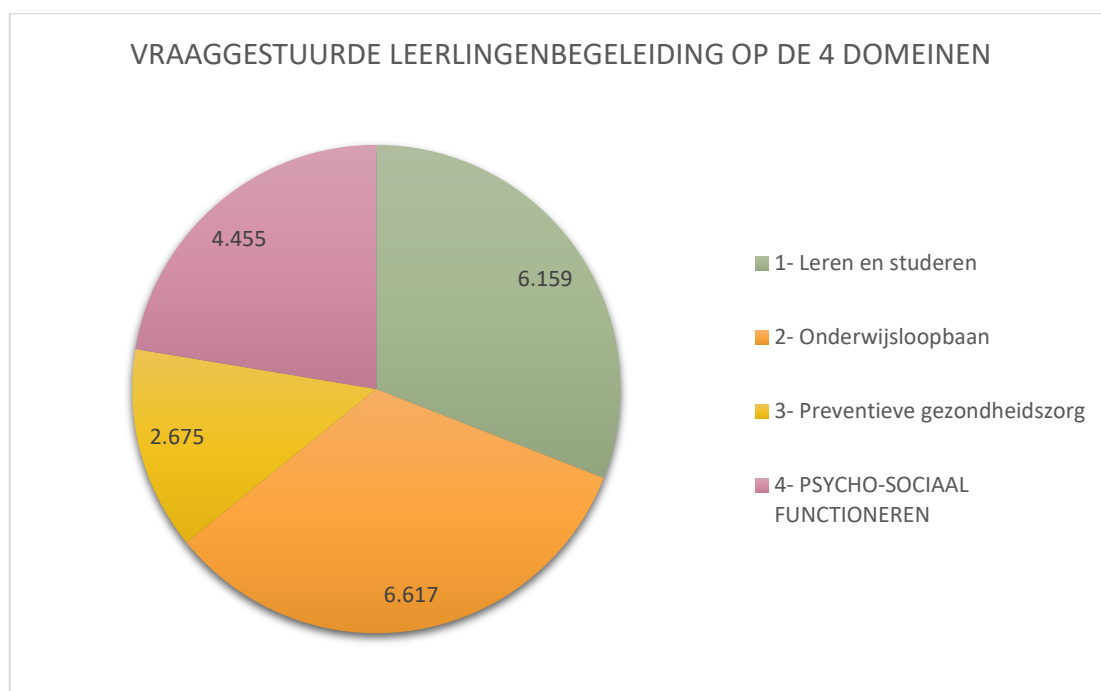
De vraaggestuurde werking van de CLB's richt zich op de vier begeleidingsdomeinen van de leerlingenbegeleiding: leren en studeren, onderwijsloopbaanbegeleiding, preventieve gezondheidszorg en psychosociaal functioneren. Tijdens het schooljaar '20-'21 werd voor 13.092 unieke leerlingen of 22% van onze totale leerlingenpopulatie een vraag aan ons CLB gesteld. We registreren daarnaast gemiddeld 4,02 interventies per leerling, dit is opnieuw een stijging t.o.v. de voorgaande schooljaren. We blijven m.a.w. vaststellen dat de zorgwaarde nog steeds toeneemt.

VRAAGGESTUURDE BEGELEIDING: MET WELKE VRAGEN KOMEN LEERLINGEN NAAR ONS CLB?

DE VRAAGGESTUURDE CLB-WERKING BINNEN DE 4 BEGELEIDINGSDOMEINEN

	Leren en studeren	Onderwijsloopbaan	Preventieve Gezondheidszorg	Psychosociaal functioneren
Aantal unieke leerlingen met een zorgvraag binnen dit domein	6.159	6.617	2.675	4.455
Aandeel ten opzichte van de volledige schoolpopulatie	10,56%	11,35%	4,59%	7,64%

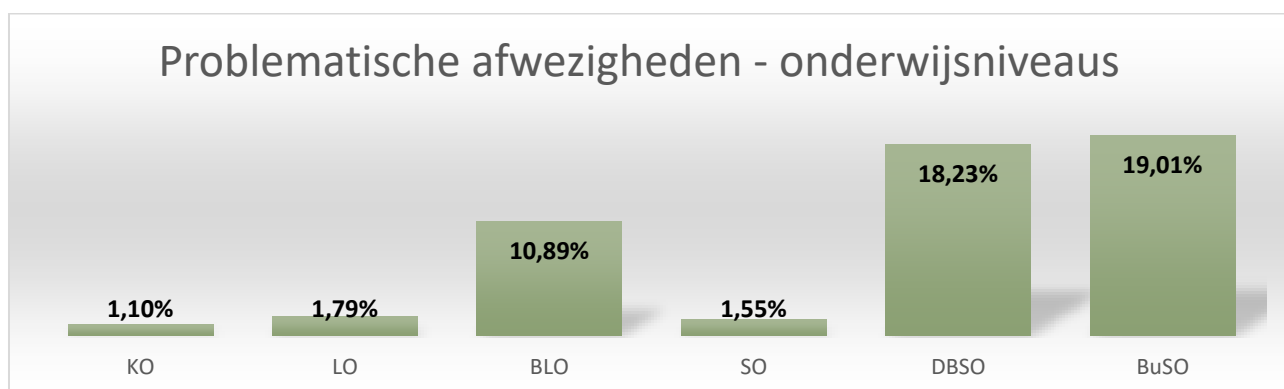

LEERPLICHTBEGELEIDING:

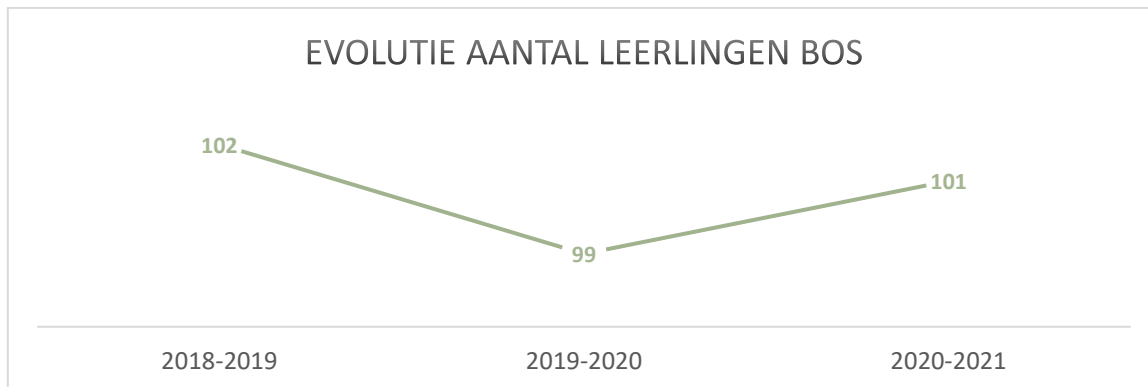

Voor **1.296** leerlingen werden acties ondernomen in het kader van problematische afwezigheden. Dit is een stijging van 8% t.o.v. het vorige schooljaar.

PROBLEMATISCHE AFWEZIGHEDEN OPGESPLITST NAAR ONDERWIJSNIVEAUS:

In bovenstaande grafiek zien we dat het aantal leerlingen waarvoor we activiteiten in het kader van problematische afwezigheden registreren, in verhouding veel hoger ligt in het buitengewoon en in het deeltijds onderwijs dan in het gewoon onderwijs. Ten opzichte van vorig schooljaar stellen we opnieuw een verdere stijging (+5%) vast van de activiteiten in kader van problematische afwezigheden in het buitengewoon secundair onderwijs.

Gezien de berichtgeving ivm het aantal leerlingen uit het lager onderwijs dat geschorst werd (d.d. april 2022), hebben we voor ons CLB deze cijfers ook in kaart gebracht. Voor het schooljaar 2020 -2021 ging dit over 1 leerling. Wij stellen hierin voorlopig ook nog geen stijging t.o.v. voorgaande schooljaren vast.

A-DOCUMENT

Vrij CLB Waas & Dender heeft een erkenning als MDT-team. Dit MDT (multidisciplinair team) kan een aanvraag indienen voor niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, kortweg het A-document genoemd. Ons MDT-team neemt deze aanvragen ook op voor VCLB Wetteren. Binnen onze MDT-werking wordt er ook intersectoraal met de andere MDT afgestemd en samengewerkt.

Tijdens het schooljaar '20-'21 werd door ons MDT-team, voor vrij CLB Waas & Dender, voor **126** leerlingen een A-document opgesteld.

COLLECTIEVE INFORMATIEMOMENTEN – OVERGANG LO-SO

In schooljaar 2020-2021 werden opnieuw cijfergegevens verzameld in het kader van dit kernproces. De cijfers werden verzameld door collega's van iedere vestiging (Lokeren, Beveren, Sint-Niklaas en Dendermonde). In ons jaarverslag focussen we ons even op de overgang van het lager onderwijs naar het secundair onderwijs.

We bereikten 3098 leerlingen, verspreid over 108 scholen. Gezien de infomomenten voor ouders allemaal digitaal doorgingen, kunnen we geen cijfers geven over het aantal ouders dat deze infomomenten bijwoonde.

3098
leerlingen

108
scholen

PREVENTIEVE GEZONDHEIDSZORG:

LENGTE EN GEWICHT

Conclusie BMI	% van de onderzochte leerlingen
BMI binnen de normale	78,98%
BMI boven hoge aandachtsgebied	4,26%
BMI in hoge aandachtsgebied	11,75%
BMI in lage aandachtsgebied	4,47%
BMI onder lage aandachtsgebied	0,17%

VISUS

Conclusie visus	% van alle onderzochte leerlingen
Normaal	79,62%
Afwijkend verzicht	9,80%
Geen conclusie	1,72%
Regelmatige opvolging door de oogarts	9,18%

GEHOOR: LAWAAISCHADE

Sinds het schooljaar 2016-2017 hanteren de CLB's de spraak-in-ruistest (SPIN-test) die het spraakverstaan in rumoer evalueert. Deze test is bijzonder geschikt om schade aan het binnenoor door lawaai in een vroeg stadium op te sporen.

Conclusie SPIN	% van de onderzochte leerlingen
Geen gehoorschade waarneembaar	88,41%
Het spraakverstaan is licht verstoord	0,35%
Het spraakverstaan is ernstig verstoord	2,25%
Hertesting nodig	0,56%
Onbetrouwbaar	0,08%

Bovenstaande tabel toont aan dat bij 2,25 % van de leerlingen ernstige gehoorschade wordt vastgesteld. Dit betekent dat deze leerlingen last ondervinden bij het spraakverstaan in rumoer en dat dit de communicatie mogelijk belemmert. Deze leerlingen worden dan ook doorverwezen naar een NKO-arts met als doel de oorzaak van de gehoorschade te achterhalen.

AUDIOMETRIE: OPVOLGING VAN HET GEHOOR

Naast lawaaischade en spraakverstaan, is ook het traditionele gehooronderzoek (audiometrie) een onderwerp tijdens het medisch onderzoek. De focus van de audiometrie is het detecteren van een gehoordaling ten gevolge van risicofactoren tot de leeftijd van 6 jaar. De audiometrie vindt standaard plaats tijdens het medisch onderzoek in het eerste leerjaar.

Conclusie audiometrie	% van de onderzochte leerlingen
Gehoor - Audiometrie: Normaal	92,25 %
Gehoor - Audiometrie: Afwijkend	3,73 %
Gehoor - Audiometrie: Onbetrouwbaar	2,44 %

VACCINATIES

De vaccinaties die door het CLB worden toegediend, worden geregistreerd in een centrale databank die alle vaccinatoren in Vlaanderen hanteren: Vaccinnet. Jammer genoeg is het tot op heden niet mogelijk om de eigen data uit deze databank op te halen, waardoor we als sector niet zelf over de data van onze vaccinatiegraad beschikken. Wij registreren onze vaccinatiecijfers intern in een apart systeem, om hier toch wat meer zicht op te krijgen.

Corona bemoeilijkte in schooljaar 2020-2021 het vaccineren op school; leerlingen waren vaak afwezig omwille van ziekte, afstandsonderwijs en quarantaines. Toch konden 82 tot 90% van de leerlingen, die in aanmerking komen voor een vaccinatie, door ons CLB zelf gevaccineerd worden.

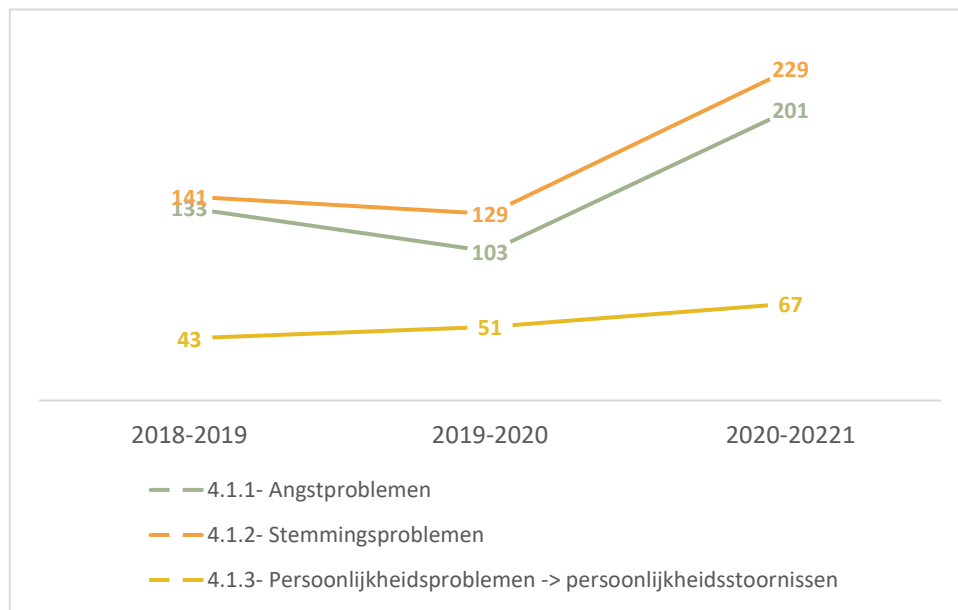
GEDRAGSPROBLEMEN EN REGELOVERTREDEND GEDRAG

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Aantal unieke leerlingen	1.170	1.141	989	1.006

VERONTRUSTING EN VERWAARLOZING/MISHANDELING

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Aantal unieke leerlingen	315	351	442	566

We stellen opnieuw een duidelijke stijging vast in het aantal leerlingen waarvoor er een interventie in het kader van verontrusting geregistreerd werd. Dit is het **zesde (!) schooljaar op rij** dat we op dit gebied een stijging vaststellen. In schooljaar 2020-2021 registreerden we **2.240 interventies** op gebied van verontrusting; dit is een verdubbeling van het aantal interventies op 4 jaar tijd!

Zowel voor angstproblemen, stemmingsproblemen als persoonlijkheidsproblemen zagen we het voorbije schooljaar een opvallende stijging van het aantal leerlingen dat met deze problematieken wordt aangemeld. Dit ligt in de lijn met de tendens die zich op Vlaams niveau toont.

Deze resultaten liggen in lijn met de resultaten in het jaarverslag van het kinderrechtencommissariaat. Heel veel jongeren zochten psychologische hulp en vonden die niet snel genoeg. Er zijn lange wachtlijsten in jeugdhulp. Door de vele wachtlijsten merken we dat de draaischijffunctie van het CLB niet meer kan werken. Vele hulpvragen blijven bij het CLB zitten. Er is nood extra middelen om die wachtlijsten aan te pakken. We moeten op tijd gepaste hulp kunnen bieden aan kinderen en jongeren zodat de problemen niet escaleren. Het is belangrijk dat er kan worden ingezet op preventie en ambulante begeleiding (uit: ISC_jaarverslag_CLB_2020_2021).

Dit wil zeggen dat we in schooljaar 2020-2021 voor 10% van onze totale leerlingenpopulatie acties ondernomen hebben in het kader van leren en studeren.

ERKENNING STOORNIS/HANDICAP

Onder 'erkenning stoornis/handicap' worden de verslagen in functie van zorgtoeslag (verhoogde kinderbijslag) en integratietegemoetkomingen, geregistreerd. Voor het opmaken van dergelijke verslagen krijgen we als CLB geen extra middelen én is dit een opdracht die niet decretaal bepaald is.

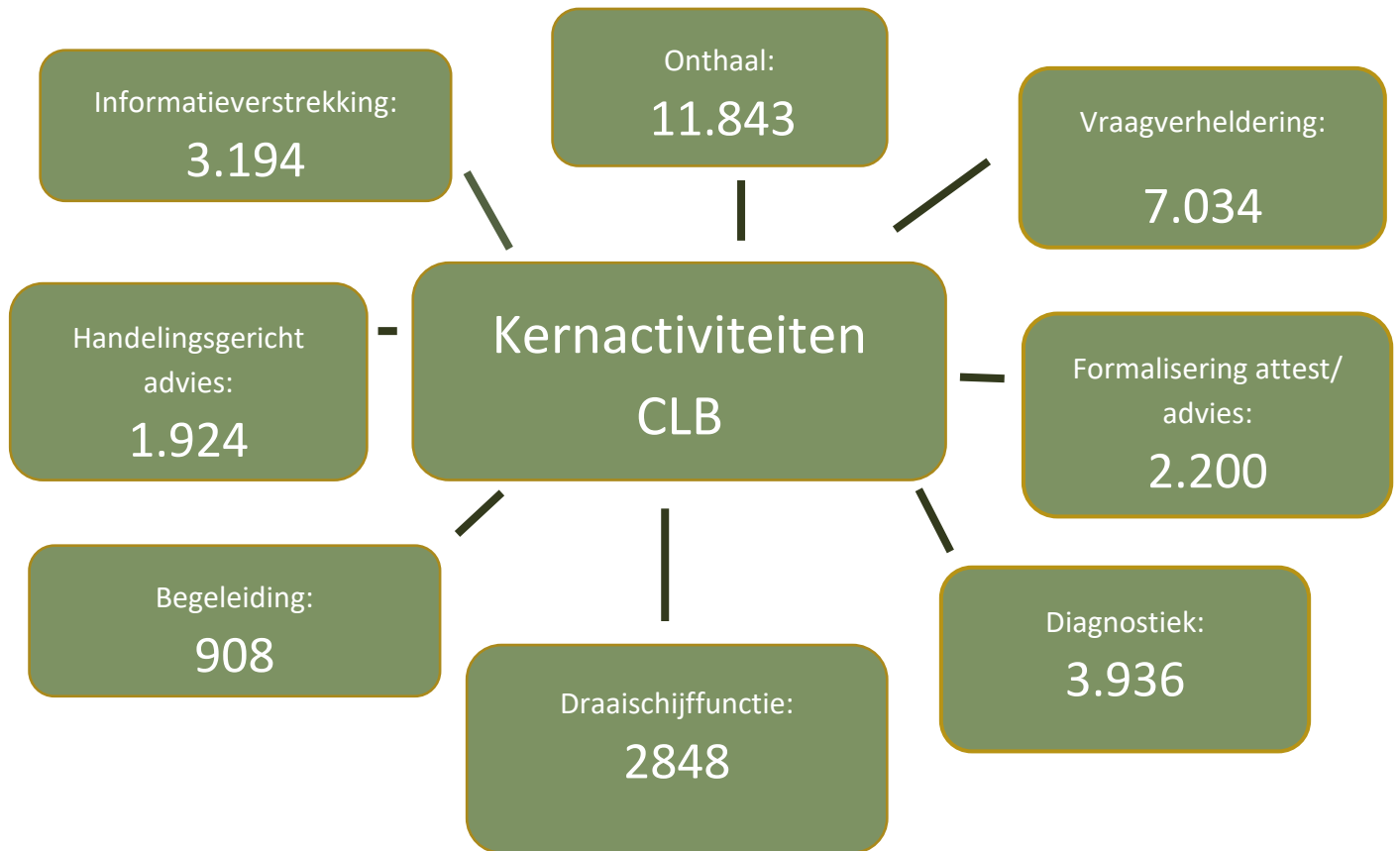
	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Aantal unieke leerlingen	82	251	331	282

ADIBIB-ATTESTEN

ADIBib maakt leer- en werkboeken van het onderwijs digitaal beschikbaar voor leerlingen met beperkingen in de schriftelijke communicatie. Leerlingen met een ADIBib-attest van het CLB kunnen gratis gebruik maken van deze software. In het schooljaar 2020-2021 werd er voor **116** leerlingen een ADIBib-attest geformaliseerd.

WAT DOET HET CLB MET EEN ZORGVRAAG?

Onderstaande figuur toont **hoeveel leerlingen** beroep deden op de kernactiviteiten van het CLB:

ONTHAAL - ONDERWERPEN

	Leerlingen
Leren en studeren	4564
Onderwijsloopbaan	4535
Preventieve gezondheidszorg	1983
Psycho-sociaal functioneren	3338

Voor bijna 20% van onze leerlingen hebben we een zorgvraag onthaald. Het grootste aantal zorgvragen wordt onthaald binnen de begeleidingsdomeinen leren en studeren en onderwijsloopbaanbegeleiding. Deze cijfers liggen in dezelfde lijn als de cijfers uit het vorige hoofdstuk, waarbij we vaststelden dat beide domeinen het vaakst bevraagd werden binnen de vraaggestuurde werking van het CLB.

* In dit cijfer rekenen we alle gemotiveerde verslagen, verslagen, alsook alle wijzigingen, verlenging basisaanbod,....

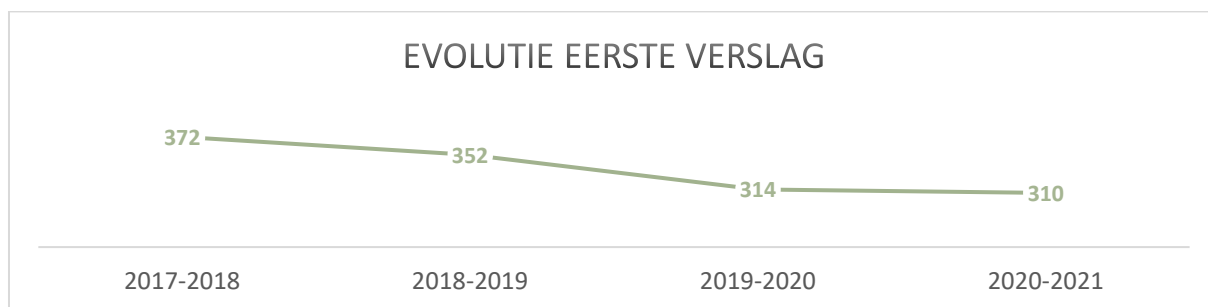
VERSLAGEN

Vooraleer we de cijfers weergeven, willen we er eerst nog even op wijzen dat we in de cijfers die we uit Lars (elektronisch leerlingendossier van de CLB's) halen, geen onderscheid kunnen maken tussen leerlingen die effectief de overstap maken naar het buitengewoon onderwijs en de leerlingen waarbij er gekozen wordt voor inclusief onderwijs. Deze laatste zijn de leerlingen die met het verslag van het CLB een individueel aangepast curriculum volgen in een school voor gewoon onderwijs.

AANTAL M-VERSLAGEN

Aantal M-Verslagen	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Eerste verslag	352	314	310
Gewijzigd verslag	163	221	217
Opheffing (inschrijving) verslag	20	45	37
Verlenging van (inschrijvings)verslag	297	337	86
Wijziging van inschrijvingsverslag naar verslag	55	33	26
Wijziging van gemotiveerd verslag naar verslag	71	98	89

Hieronder geven we een evolutie-overzicht voor registraties m.b.t. het eerste verslag:

VERDELING VERSLAGEN VOLGENS TYPE – EERSTE VERSLAG

Hierbij geven we een overzicht van het aantal verslagen dat we geschreven hebben voor ieder type buitengewoon onderwijs.

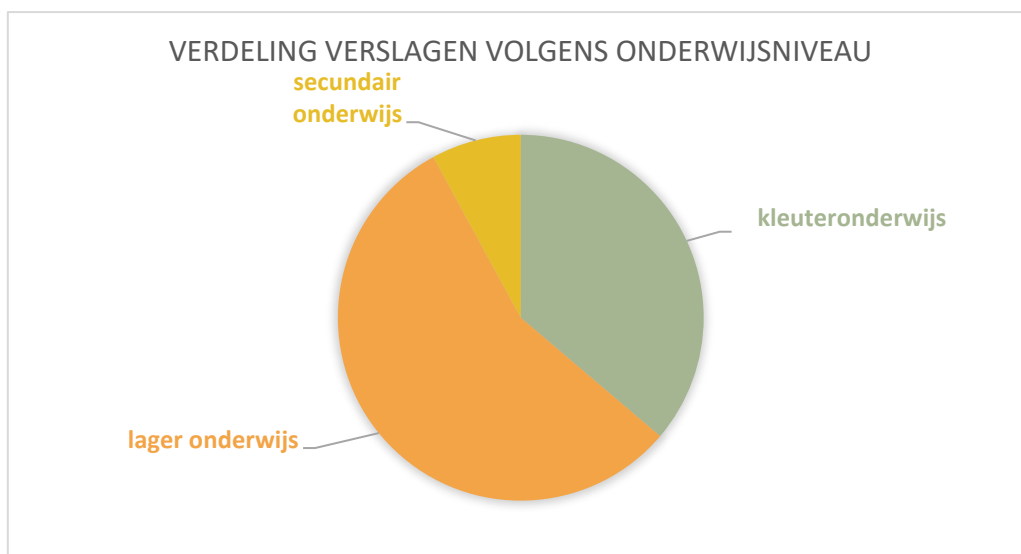
	Basis-aanbod	Type 2	Type 3	Type 4	Type 6	Type 7	Type 9
2020-2021	163	57	10	3	1	12	64

We geven kort nog even een verduidelijking bij de verschillende types buitengewoon onderwijs die hierboven staan:

- Type basisaanbod: voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften voor wie het gemeenschappelijk curriculum met redelijke aanpassingen((opent in nieuw venster)) niet haalbaar is in een school voor gewoon onderwijs.
- Type 2: voor kinderen met een verstandelijke beperking
- Type 3: voor kinderen met een emotionele of gedragsstoornis, maar zonder verstandelijke beperking
- Type 4: voor kinderen met een motorische beperking
- Type 5: voor kinderen in een ziekenhuis, een preventorium of een residentiële setting
- Type 6: voor kinderen met een visuele beperking
- Type 7: voor kinderen met een auditieve beperking of een spraak- of taalstoornis
- Type 9: voor kinderen met een autismespectrumstoornis, maar zonder verstandelijke beperking (sinds september 2015)

VERDELING VERSLAGEN VOLGENS ONDERWIJSNIVEAU

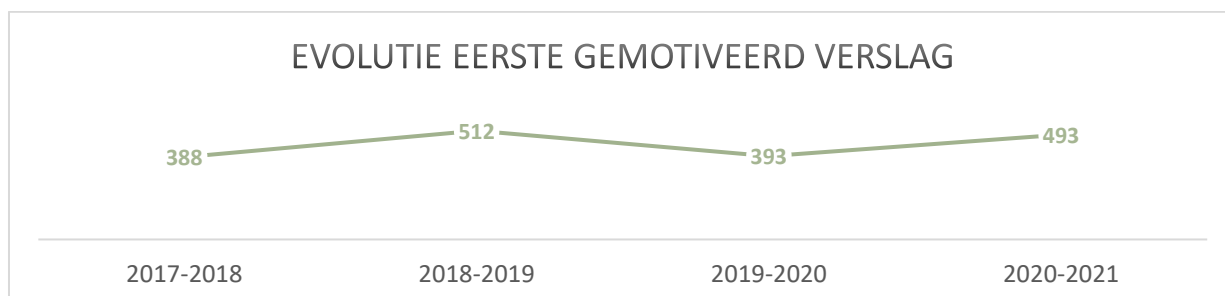

GEMOTIVEERDE VERSLAGEN

EVOLUTIE EERSTE GEMOTIVEERD VERSLAG

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Eerste gemotiveerd verslag	377	512	393	493

Hieronder geven we een evolutie-overzicht voor registraties m.b.t. het eerste gemotiveerd verslag:

We zien hier, na een daling in schooljaar '19-'20, opnieuw een sterke toename van het aantal gemotiveerde verslagen (+25%). Uit het jaarverslag van de CLB-sector blijkt dat deze toename zich in heel Vlaanderen toont.

We hernemen hier dan ook even de mogelijke verklaringen voor deze stijgen over uit dit jaarverslag: “Na een daling in schooljaar 2019-2020 zien we voor schooljaar 2020-2021 een opvallende stijging van het aantal gemotiveerde verslagen. Tijdens de lockdown van schooljaar 2019-2020 waren leerlingen minder op school aanwezig, waardoor ook minder leerlingen werden aangemeld voor trajecten die leiden tot ondersteuning. Hierdoor bleven meer leerlingen onder de radar in dat schooljaar, met een toename in het schooljaar erop. Daarnaast was er door de lockdown ook een gebrek aan mogelijkheden tot diagnostiek, wat mede de toename kan verklaren. “

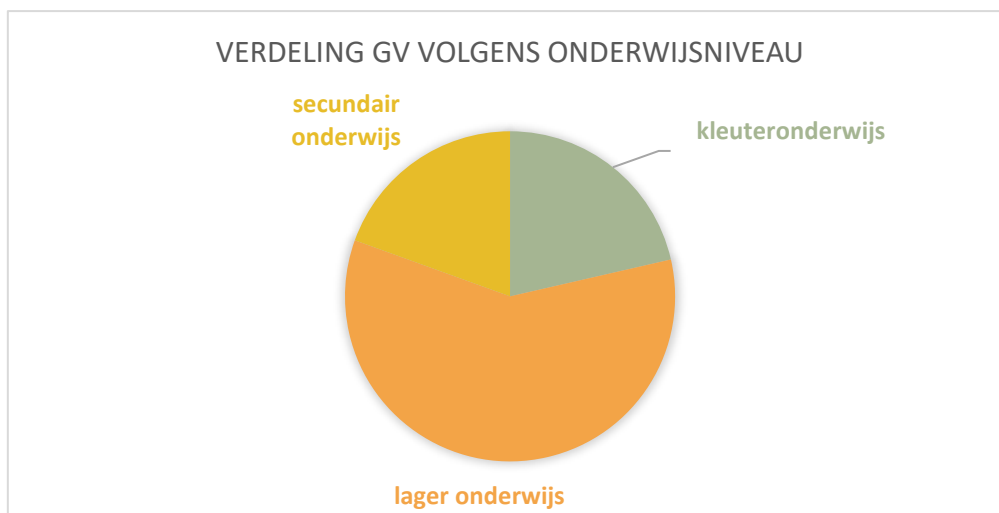

VERDELING EERSTE GEMOTIVEERD VERSLAG VOLGENS TYPE

	Basis-aanbod	Type 2	Type 3	Type 4	Type 6	Type 7	Type 9
2020-2021	103	3	102	34	4	65	182

VERDELING GEMOTIVEERDE VERSLAGEN VOLGENS ONDERWIJSNIVEAU

Ook bij de gemotiveerde verslagen stellen we vast dat de meerderheid van de gemotiveerde verslagen wordt opgemaakt voor leerlingen in het lager onderwijs.